

Inicjator: Klaster Zielonej Transformacji
Organizator Programu: Green Spark sp. z o.o.

Green Spark sp. z o.o.
60-863 Poznań, ul. Jeżycka 12, lok. 10
tel.: (+48 61) 227 61 65
www.greenspark.com.pl
e-mail: info@greenspark.com.pl
NIP: 7812075670
REGON: 529557032
KRS: 0001148837

Założenia organizacyjne i model realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

Dokument wykonawczy Memorandum
Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Charakter i etap realizacji Programu
3. Model zarządzania Programem
4. Rada Programowa
5. Komitet Wykonawczy
6. Partnerzy Programu
7. Partnerzy komercyjni
8. Partnerzy instytucjonalni
9. Harmonogram realizacji Programu
10. Harmonogram wydarzeń Programu
11. Projekty pilotażowe
12. Model współpracy z administracją rządową
13. Monitoring i ewaluacja
14. Postanowienia końcowe

1. Wprowadzenie

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji (OPZT) jest długofalową inicjatywą o charakterze strategicznym, powołaną z myślą o wspieraniu procesu zielonej transformacji Polski poprzez integrację potencjału administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, środowiska naukowego, przedsiębiorców oraz organizacji otoczenia biznesu.

Program został zainicjowany przez Klaster Zielonej Transformacji, którego Koordynatorem jest Green Spark sp. z o.o. Stanowi on rozwinięcie idei współpracy międzysektorowej na rzecz realizacji celów polityki klimatycznej, energetycznej i środowiskowej państwa oraz Unii Europejskiej.

OPZT został zaprojektowany jako program wieloletni realizowany w latach 2026–2030. Jego istotą nie jest organizacja pojedynczego wydarzenia ani realizacja jednego projektu inwestycyjnego, lecz stworzenie trwałej platformy współpracy umożliwiającej przygotowywanie, koordynowanie i wdrażanie przedsięwzięć służących zielonej transformacji na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Realizacja Programu będzie miała charakter etapowy. W pierwszym etapie przewidziano budowę struktur organizacyjnych, rozwój partnerstw instytucjonalnych i gospodarczych, przygotowanie projektów pilotażowych oraz organizację wydarzeń służących wymianie wiedzy i doświadczeń. W kolejnych etapach Program będzie sukcesywnie rozwijany poprzez inicjowanie wspólnych przedsięwzięć, wdrażanie projektów oraz rozszerzanie współpracy z partnerami krajowymi i międzynarodowymi.

Niniejszy dokument przedstawia założenia organizacyjne oraz model realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji. Określa planowaną strukturę zarządzania Programem, zasady współpracy z partnerami, kierunki realizacji przedsięwzięć oraz ramowy harmonogram działań przewidzianych na lata 2026–2030.

Dokument został przygotowany jako materiał uzupełniający do Memorandum Programowego OPZT i stanowi rozwinięcie informacji dotyczących organizacji oraz sposobu realizacji Programu.

2. Charakter i etap realizacji Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji ma charakter strategiczny, wieloletni i otwarty. Został zaprojektowany jako platforma współpracy umożliwiająca stopniowe budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną, jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym, przedsiębiorcami oraz organizacjami społecznymi na rzecz realizacji przedsięwzięć wspierających zieloną transformację Polski.

Program nie stanowi jednorazowego wydarzenia ani zamkniętego projektu inwestycyjnego. Jest przedsięwzięciem rozwijanym etapowo, którego zakres będzie sukcesywnie rozszerzany wraz z przystępowaniem kolejnych partnerów oraz uruchamianiem nowych inicjatyw i projektów.

Na dzień opracowania niniejszego dokumentu Program znajduje się w etapie organizacyjno-przygotowawczym. Etap ten obejmuje w szczególności:

- * budowę struktur organizacyjnych Programu;
- * tworzenie Rady Programowej oraz Komitetu Wykonawczego;
- * rozwój partnerstw z administracją publiczną, środowiskiem naukowym, jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami gospodarczymi;
- * identyfikację i przygotowanie projektów pilotażowych;
- * opracowanie szczegółowych harmonogramów wydarzeń oraz działań merytorycznych;
- * przygotowanie modelu współpracy z instytucjami publicznymi i partnerami Programu.

Przyjęty model etapowej realizacji Programu umożliwi elastyczne dostosowywanie jego zakresu do zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych, technologicznych oraz regulacyjnych, a także do pojawiających się możliwości finansowania przedsięwzięć krajowych i europejskich.

Docelowa struktura organizacyjna Programu oraz skład jego organów będą kształtowane sukcesywnie, z uwzględnieniem zasady otwartości, partnerstwa oraz reprezentatywności poszczególnych środowisk. Członkowie Rady Programowej i Komitetu Wykonawczego będą powoływani w miarę rozwoju Programu i przystępowania kolejnych partnerów do jego realizacji.

Analogicznie rozwijana będzie sieć partnerów komercyjnych oraz instytucjonalnych, których udział będzie uzależniony od charakteru realizowanych przedsięwzięć oraz zakresu poszczególnych projektów pilotażowych. Takie podejście zapewnia Programowi trwałość, możliwość systematycznego rozwoju oraz efektywne wykorzystanie potencjału partnerów zaangażowanych w realizację celów Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

3. Model zarządzania Programem

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji realizowany będzie w oparciu o model zarządzania zapewniający przejrzystość kompetencji, partnerski charakter współpracy oraz skuteczną koordynację działań podejmowanych przez uczestników Programu.

Model organizacyjny OPZT opiera się na współdziałaniu organów o charakterze strategicznym, doradczym i wykonawczym oraz na aktywnym udziale partnerów instytucjonalnych i gospodarczych. Struktura zarządzania została zaprojektowana w sposób umożliwiający sukcesywne rozwijanie Programu wraz z przystępowaniem kolejnych partnerów oraz realizacją nowych przedsięwzięć.

Docelowy model zarządzania Programem obejmuje następujące elementy:

1. Organizator Programu

Organizatorem Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji jest spółka Green Spark sp. z o.o., pełniąca jednocześnie funkcję Koordynatora Klastra Zielonej Transformacji.

Do zadań Organizatora należy w szczególności:

- * koordynacja realizacji Programu,
- * prowadzenie Biura Programu,
- * organizacja współpracy pomiędzy partnerami,
- * przygotowywanie i obsługa wydarzeń programowych,
- * inicjowanie projektów oraz przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu,
- * reprezentowanie Programu wobec partnerów krajowych i zagranicznych.

2. Rada Programowa

Rada Programowa będzie organem opiniotwórczo-doradczym Programu.

Do jej podstawowych zadań należeć będzie wyznaczanie strategicznych kierunków rozwoju Programu, opiniowanie najważniejszych przedsięwzięć oraz wspieranie współpracy pomiędzy środowiskiem administracji publicznej, nauki, samorządów i biznesu.

3. Komitet Wykonawczy

Komitet Wykonawczy będzie odpowiadał za bieżącą realizację Programu oraz koordynację działań operacyjnych.

Do jego kompetencji należeć będzie przygotowanie harmonogramów działań, koordynacja projektów, organizacja wydarzeń oraz współpraca z partnerami Programu.

4. Biuro Programu

Biuro Programu zapewni obsługę organizacyjną, administracyjną oraz komunikacyjną OPZT.

Do jego zadań należeć będzie prowadzenie bieżącej dokumentacji Programu, obsługa partnerów, organizacja wydarzeń, prowadzenie komunikacji zewnętrznej oraz koordynacja prac administracyjnych.

5. Partnerzy Programu

Integralnym elementem modelu zarządzania będą partnerzy Programu reprezentujący administrację publiczną, jednostki samorządu terytorialnego, środowisko naukowe, przedsiębiorców, instytucje finansowe, organizacje branżowe oraz organizacje społeczne.

Partnerzy będą uczestniczyć w realizacji Programu zgodnie ze swoimi kompetencjami, doświadczeniem oraz zakresem prowadzonych przedsięwzięć.

6. Zespoły tematyczne

W celu zapewnienia sprawnej realizacji poszczególnych obszarów Programu przewiduje się możliwość powoływania stałych lub czasowych zespołów tematycznych.

Zespoły te będą tworzone w zależności od potrzeb Programu i obejmować ekspertów oraz przedstawicieli partnerów realizujących przedsięwzięcia w określonych obszarach zielonej transformacji, w szczególności dotyczących odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, gospodarki o obiegu zamkniętym, elektromobilności, technologii wodorowych, cyfryzacji energetyki oraz edukacji ekologicznej.

Przyjęty model zarządzania zapewnia elastyczność organizacyjną Programu, umożliwia stopniowe rozszerzanie zakresu jego działalności oraz tworzy trwałe podstawy do efektywnej współpracy pomiędzy wszystkimi uczestnikami Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

4. Rada Programowa

Rada Programowa stanowić będzie najwyższy organ opiniotwórczo-doradczy Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji. Jej zadaniem będzie wspieranie rozwoju Programu poprzez wyznaczanie strategicznych kierunków działania, opiniowanie kluczowych przedsięwzięć oraz integrowanie współpracy pomiędzy środowiskiem administracji publicznej, nauki, samorządów i gospodarki.

Powołanie Rady Programowej planowane jest jako jeden z pierwszych etapów organizacyjnych realizacji Programu. Jej skład będzie sukcesywnie tworzony z udziałem przedstawicieli instytucji i środowisk zaangażowanych w realizację celów zielonej transformacji.

4.1. Planowany skład Rady Programowej

Docelowo w skład Rady Programowej przewiduje się powołanie przedstawicieli:

- * administracji rządowej,
- * jednostek samorządu terytorialnego,
- * uczelni wyższych,
- * instytutów badawczych,
- * organizacji branżowych,
- * przedsiębiorstw i partnerów gospodarczych,
- * instytucji finansowych,
- * organizacji społecznych,
- * niezależnych ekspertów w obszarze transformacji energetycznej, klimatycznej i środowiskowej.

Przy doborze członków Rady Programowej uwzględniane będą kompetencje, doświadczenie zawodowe oraz możliwość wniesienia merytorycznego wkładu w rozwój Programu.

4.2. Zadania Rady Programowej

Do podstawowych zadań Rady Programowej należeć będzie w szczególności:

- * opiniowanie kierunków rozwoju Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji;
- * rekomendowanie priorytetowych obszarów działań Programu;
- * wspieranie współpracy pomiędzy partnerami Programu;
- * opiniowanie projektów pilotażowych oraz przedsięwzięć strategicznych;
- * inicjowanie nowych kierunków współpracy krajowej i międzynarodowej;
- * promowanie dobrych praktyk w zakresie zielonej transformacji;
- * wspieranie działań służących upowszechnianiu wiedzy oraz innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

4.3. Tryb funkcjonowania

Rada Programowa będzie obradować w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Posiedzenia mogą odbywać się w formie stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej.

Obsługę organizacyjną Rady Programowej zapewniać będzie Biuro Programu.

4.4. Zasady powoływania

Członkowie Rady Programowej będą powoływani sukcesywnie przez Organizatora Programu po przeprowadzeniu konsultacji z partnerami instytucjonalnymi oraz środowiskami współtworzącymi Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji.

Skład Rady Programowej będzie miał charakter otwarty i będzie mógł być rozszerzany wraz z rozwojem Programu oraz przystępowaniem nowych partnerów do jego realizacji.

Tak przyjęty model umożliwi zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego prac Rady oraz zagwarantuje reprezentację najważniejszych środowisk zaangażowanych w proces zielonej transformacji Polski.

Przykładowo:

Reprezentowane środowisko	Planowany udział
----------------------------------	-------------------------

Administracja rządowa	- przedstawiciele właściwych resortów
Samorządy	- JST wszystkich szczebli
Nauka	- uczelnie i instytuty badawcze
Biznes	- przedsiębiorstwa i organizacje branżowe
Finanse	- instytucje finansujące
Eksperti	- niezależni specjaliści

5. Komitet Wykonawczy

Komitet Wykonawczy będzie organem odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie oraz operacyjną realizację Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, działając przy wsparciu Biura Programu, które zapewni jego obsługę organizacyjną, administracyjną i komunikacyjną.

Jego podstawowym zadaniem będzie zapewnienie skutecznej koordynacji działań podejmowanych w ramach Programu, realizacja przyjętych kierunków rozwoju oraz współpraca z partnerami instytucjonalnymi, naukowymi, samorządowymi i gospodarczymi.

Komitet Wykonawczy będzie funkcjonował pod przewodnictwem Organizatora Programu i będzie stanowił główny organ odpowiedzialny za wdrażanie decyzji oraz rekomendacji wynikających z prac Rady Programowej.

5.1. Planowana struktura Komitetu Wykonawczego

Docelowo w skład Komitetu Wykonawczego przewiduje się powołanie osób pełniących następujące funkcje:

- * Przewodniczący Komitetu Wykonawczego,
- * Zastępca Przewodniczącego,
- * Dyrektor Programu,
- * Kierownik Biura Programu,
- * Koordynator współpracy z administracją publiczną,
- * Koordynator współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego,
- * Koordynator współpracy z partnerami naukowymi,
- * Koordynator współpracy z partnerami gospodarczymi,
- * Koordynator projektów pilotażowych,
- * Koordynator wydarzeń i komunikacji,
- * Koordynator współpracy międzynarodowej (w zależności od potrzeb Programu).

Skład Komitetu Wykonawczego będzie mógł być rozszerzany wraz z rozwojem Programu oraz zwiększaniem liczby realizowanych przedsięwzięć.

5.2. Zadania Komitetu Wykonawczego

Do podstawowych zadań Komitetu Wykonawczego należeć będzie:

- * przygotowywanie planów realizacji Programu;
- * wdrażanie kierunków działania rekomendowanych przez Radę Programową;
- * koordynacja projektów realizowanych w ramach Programu;
- * przygotowywanie i organizacja konferencji, seminariów, warsztatów oraz innych wydarzeń programowych;
- * rozwijanie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi;
- * inicjowanie nowych projektów oraz przedsięwzięć służących realizacji celów Programu;
- * monitorowanie postępów realizacji Programu;
- * przygotowywanie okresowych informacji oraz raportów z realizacji Programu.

5.3. Organizacja pracy

Komitet Wykonawczy będzie obradował w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

Posiedzenia mogą odbywać się w formie stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewniac będzie Biuro Programu.

5.4. Zasady powoływania

Członkowie Komitetu Wykonawczego będą powoływani przez Organizatora Programu spośród osób posiadających doświadczenie w zarządzaniu projektami, współpracy międzysektorowej oraz realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Przy powoływaniu członków Komitetu uwzględniane będą kompetencje, doświadczenie zawodowe oraz zakres odpowiedzialności za poszczególne obszary realizacji Programu.

Model funkcjonowania Komitetu Wykonawczego zapewni sprawne zarządzanie Programem, efektywną współpracę pomiędzy partnerami oraz skuteczną realizację przedsięwzięć podejmowanych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Przykładowo:

Funkcja	Zakres odpowiedzialności
Przewodniczący	- Kierowanie pracami Komitetu
Dyrektor Programu	- Zarządzanie realizacją OPZT
Kierownik Biura Programu	- Obsługa organizacyjna i administracyjna
Koordynator JST	- Współpraca z samorządami
Koordynator Nauki	- Współpraca z uczelniami i instytutami
Koordynator Biznesu	- Współpraca z przedsiębiorcami
Koordynator Projektów	- Nadzór nad projektami pilotażowymi
Koordynator Wydarzeń	- Organizacja konferencji, seminariów i warsztatów

6. Partnerzy Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako otwarta platforma współpracy, której skuteczna realizacja wymaga zaangażowania wielu środowisk reprezentujących administrację publiczną, samorządy, naukę, biznes oraz organizacje społeczne.

Istotą Programu jest łączenie kompetencji, doświadczeń i potencjału różnych uczestników procesu zielonej transformacji w celu przygotowywania i realizacji przedsięwzięć odpowiadających na wyzwania związane z transformacją energetyczną, ochroną klimatu, efektywnością zasobową oraz rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.

Partnerzy Programu będą uczestniczyć w jego realizacji zgodnie ze swoim zakresem kompetencji, doświadczeniem oraz obszarem działalności. Udział poszczególnych partnerów będzie miał charakter dobrowolny i będzie określany w

oparciu o indywidualne zasady współpracy.

6.1. Kategorie partnerów Programu

Docelowo w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji przewiduje się współpracę z następującymi grupami partnerów:

6.1.1 Administracja publiczna

Przedstawiciele administracji rządowej oraz instytucji publicznych, których kompetencje obejmują obszary związane z transformacją energetyczną, klimatem, środowiskiem, GOZ, gospodarką oraz rozwojem regionalnym.

Ich udział umożliwi lepszą koordynację działań Programu z celami polityki publicznej państwa.

6.1.2 Jednostki samorządu terytorialnego

Samorządy wszystkich szczebli, które odgrywają kluczową rolę w realizacji zielonej transformacji na poziomie lokalnym i regionalnym.

W szczególności przewiduje się współpracę w zakresie:

- * lokalnych inwestycji energetycznych,
- * odnawialnych źródeł energii,
- * efektywności energetycznej,
- * gospodarki niskoemisyjnej,
- * tworzenia lokalnych modeli transformacji energetycznej.

6.1.3 Środowisko naukowe i badawcze

Uczelnie wyższe, instytuty badawcze oraz eksperci specjalizujący się w obszarach związanych z energią, klimatem, środowiskiem i nowoczesnymi technologiami.

Ich rola obejmować będzie w szczególności:

- * wsparcie eksperckie,
- * rozwój innowacji,
- * przygotowywanie analiz i rekomendacji,
- * transfer wiedzy do praktyki gospodarczej.

6.1.4 Partnerzy gospodarczy i komercyjni

Przedsiębiorstwa, organizacje branżowe oraz podmioty technologiczne działające w obszarach istotnych dla zielonej transformacji.

W szczególności przewiduje się współpracę z podmiotami reprezentującymi sektory:

- * odnawialnych źródeł energii,
- * energetyki,
- * magazynowania energii,
- * efektywności energetycznej,
- * elektromobilności,
- * gospodarki obiegu zamkniętego,
- * technologii wodorowych,
- * cyfryzacji energetyki,
- * finansowania transformacji.

Lista partnerów komercyjnych będzie sukcesywnie uzupełniana wraz z formalnym przystępowaniem kolejnych podmiotów do Programu.

6.1.5 Organizacje społeczne i eksperckie

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe oraz niezależni eksperci, których wiedza i doświadczenie mogą wspierać realizację celów Programu, w szczególności w obszarze edukacji, komunikacji społecznej i budowania świadomości ekologicznej.

6.2. Zasady współpracy z partnerami

Współpraca w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będzie opierała się na zasadach:

- * dobrowolności uczestnictwa,
- * partnerstwa,
- * wymiany wiedzy i doświadczeń,
- * transparentności działań,
- * poszanowania kompetencji poszczególnych uczestników,
- * wspólnego dążenia do realizacji celów zielonej transformacji.

Model otwartej współpracy pozwoli na stopniowe rozwijanie Programu oraz angażowanie kolejnych podmiotów posiadających kompetencje i doświadczenie istotne dla skutecznej realizacji przedsięwzięć.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji zakłada budowę trwałego ekosystemu współpracy, łączącego potencjał administracji publicznej, nauki, samorządów i gospodarki na rzecz transformacji energetycznej i środowiskowej Polski.

Grupa partnerów	Rola w Programie
Administracja rządowa	- zgodność z politykami publicznymi
JST	- wdrażanie projektów lokalnych
Nauka	- wiedza i innowacje
Biznes	- technologie i realizacja inwestycji
Instytucje finansowe	- modele finansowania
Organizacje społeczne	- edukacja i dialog społeczny

7. Partnerzy komercyjni

Partnerzy komercyjni stanowią istotny element modelu realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, ponieważ skuteczna transformacja energetyczna i środowiskowa wymaga aktywnego udziału sektora gospodarczego, dostawców technologii, inwestorów oraz podmiotów posiadających doświadczenie w realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych i innowacyjnych.

Założeniem Programu jest stworzenie platformy współpracy umożliwiającej przedsiębiorstwom aktywne uczestnictwo w przygotowywaniu i realizacji projektów wspierających zieloną transformację Polski, przy zachowaniu transparentnych zasad współpracy oraz zgodności z celami Programu.

Na obecnym etapie realizacji OPZT trwa proces identyfikacji i pozyskiwania partnerów komercyjnych zainteresowanych udziałem w Programie. Formalne przystępowanie kolejnych podmiotów gospodarczych będzie następowało etapowo, wraz z rozwojem poszczególnych obszarów tematycznych oraz przygotowaniem konkretnych projektów pilotażowych.

7.1. Rola partnerów komercyjnych

Partnerzy komercyjni będą wspierać realizację Programu poprzez:

- * udział w projektowaniu i wdrażaniu projektów pilotażowych;
- * dostarczanie technologii, rozwiązań i kompetencji niezbędnych dla zielonej transformacji;
- * dzielenie się doświadczeniem rynkowym i wiedzą praktyczną;
- * współtworzenie modeli wdrażania innowacyjnych rozwiązań;
- * udział w wydarzeniach, debatach i inicjatywach edukacyjnych Programu;
- * wspieranie rozwoju lokalnych i regionalnych przedsięwzięć transformacyjnych.

7.2. Planowane obszary współpracy z partnerami komercyjnymi

W ramach OPZT przewiduje się współpracę z przedsiębiorstwami działającymi w szczególności w następujących obszarach:

7.2.1 Energetyka i odnawialne źródła energii

Podmioty zaangażowane w rozwój, projektowanie, finansowanie i wdrażanie instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii.

7.2.2 Magazynowanie energii i stabilizacja systemu energetycznego

Firmy rozwijające technologie magazynowania energii, zarządzania energią oraz inteligentnych systemów energetycznych.

7.2.3 Efektywność energetyczna

Podmioty oferujące rozwiązania służące ograniczaniu zużycia energii w budynkach, przemyśle i infrastrukturze publicznej.

7.2.4 Technologie cyfrowe

Firmy dostarczające rozwiązania w zakresie cyfryzacji energetyki, systemów zarządzania energią, analityki danych oraz inteligentnych sieci.

7.2.5 Gospodarka obiegu zamkniętego

Przedsiębiorstwa działające w obszarze ograniczania zużycia zasobów, recyklingu, odzysku surowców oraz efektywnego wykorzystania materiałów.

7.2.6 Elektromobilność i zrównoważony transport

Podmioty rozwijające rozwiązania związane z transportem niskoemisyjnym, infrastrukturą ładowania oraz nowoczesnymi systemami mobilności.

7.2.7 Technologie wodorowe i rozwiązania przemysłowe

Firmy rozwijające technologie wspierające dekarbonizację przemysłu oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

7.3. Zasady udziału partnerów komercyjnych

Udział partnerów komercyjnych w Programie będzie odbywał się na zasadach:

- * dobrowolności uczestnictwa;
- * zgodności działalności partnera z celami Programu;
- * transparentności współpracy;
- * poszanowania zasad konkurencji;
- * wspólnej realizacji celów środowiskowych i gospodarczych.

Szczegółowe zasady udziału partnerów komercyjnych, w tym zakres ich zaangażowania, prawa i obowiązki, zostaną określone w odrębnych dokumentach programowych.

7.4. Docelowa lista partnerów komercyjnych

Lista partnerów komercyjnych Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będzie tworzona sukcesywnie wraz z formalnym przystępowaniem kolejnych przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych do Programu.

Na dzień przygotowania niniejszego dokumentu Program znajduje się na etapie organizacyjnym, obejmującym budowanie struktury partnerstwa oraz prowadzenie rozmów z potencjalnymi uczestnikami reprezentującymi kluczowe sektory gospodarki.

Przyjęcie takiego modelu umożliwia zapewnienie wysokiej jakości partnerstwa oraz dobór podmiotów posiadających rzeczywisty potencjał do realizacji przedsięwzięć wspierających zieloną transformację Polski.

8. Partnerzy instytucjonalni

Partnerzy instytucjonalni stanowią jeden z kluczowych filarów Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji, zapewniając jego wymiar ekspercki, naukowy, społeczny oraz regionalny.

Założeniem Programu jest stworzenie trwałej platformy współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, środowiskiem naukowym, jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami wspierającymi rozwój zielonej transformacji.

Udział partnerów instytucjonalnych umożliwi połączenie wiedzy eksperckiej, doświadczeń administracyjnych oraz potencjału organizacyjnego różnych środowisk w celu skutecznego przygotowywania i wdrażania przedsięwzięć realizowanych w ramach OPZT.

8.1. Dotychczasowe środowisko instytucjonalne związane z powstaniem Programu

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zainicjowany w ramach działalności Klastra Zielonej Transformacji, którego powołanie zostało wsparte przez przedstawicieli środowiska naukowego oraz instytucji regionalnych.

Do podmiotów zaangażowanych w inicjowanie idei Klastra Zielonej Transformacji należą:

- * Politechnika Poznańska – patron powołania Klastra;
- * Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu – patron powołania Klastra;
- * Poznański Park Naukowo-Technologiczny – patron powołania Klastra.

Podmioty te reprezentują istotne obszary kompetencji związane z rozwojem technologii, innowacji, badań naukowych oraz transferem wiedzy do gospodarki.

8.2. Docelowe grupy partnerów instytucjonalnych

W ramach rozwoju Programu przewiduje się współpracę z następującymi grupami partnerów instytucjonalnych:

8.2.1 Administracja rządowa

Ministerstwa oraz instytucje centralne właściwe dla obszarów związanych z:

- * klimatem i środowiskiem,
- * energią,
- * gospodarką,
- * rozwojem regionalnym,
- * innowacyjnością,
- * finansowaniem transformacji.

Współpraca z administracją rządową ma na celu zapewnienie zgodności działań Programu z krajowymi strategiami oraz politykami publicznymi.

8.2.2 Jednostki samorządu terytorialnego

Marszałkowie województw, miasta, gminy i powiaty zainteresowane wdrażaniem lokalnych i regionalnych działań związanych z zieloną transformacją.

Samorządy będą szczególnie istotnymi partnerami w zakresie:

- * przygotowania projektów lokalnych,
- * wdrażania inwestycji środowiskowych,
- * rozwoju energetyki rozproszonej,
- * budowania lokalnych modeli transformacji.

8.2.3 Uczelnie i instytuty badawcze

Instytucje naukowe wspierające Program poprzez:

- * ekspertyzy,
- * badania i analizy,
- * rozwój innowacyjnych rozwiązań,
- * transfer technologii,
- * kształcenie kadr dla zielonej gospodarki.

8.2.4 Instytucje finansujące i rozwojowe

Podmioty wspierające przygotowanie modeli finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu, w tym instrumentów krajowych i europejskich.

Ich udział może obejmować:

- * konsultacje mechanizmów finansowania,
- * wsparcie informacyjne,
- * rozwój modeli inwestycyjnych.

8.2.5 Organizacje branżowe i społeczne

Stowarzyszenia, izby gospodarcze, organizacje eksperckie oraz podmioty społeczne zaangażowane w działania związane z ochroną klimatu, środowiskiem i rozwojem gospodarki niskoemisyjnej.

8.3. Zasady współpracy z partnerami instytucjonalnymi

Współpraca z partnerami instytucjonalnymi będzie realizowana zgodnie z zasadami:

- * wzajemnego poszanowania kompetencji;
- * dobrowolności uczestnictwa;
- * wymiany wiedzy i doświadczeń;
- * otwartości na nowe inicjatywy;
- * transparentności działań;
- * orientacji na osiągnięcie mierzalnych efektów.

Partnerzy instytucjonalni będą mogli uczestniczyć w pracach Rady Programowej, zespołach tematycznych, wydarzeniach programowych oraz projektach pilotażowych realizowanych w ramach OPZT.

8.4. Rozwój sieci partnerów instytucjonalnych

Sieć partnerów instytucjonalnych będzie rozwijana etapowo wraz z kolejnymi fazami realizacji Programu.

Celem jest stworzenie ogólnopolskiego ekosystemu współpracy łączącego potencjał administracji, nauki, samorządów i organizacji wspierających zieloną transformację.

Tak zbudowana struktura umożliwi skuteczniejsze przygotowywanie projektów, zwiększenie ich oddziaływania regionalnego oraz tworzenie warunków do efektywnego wykorzystania dostępnych instrumentów finansowania transformacji.

9. Harmonogram realizacji Programu (2026–2030)

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaplanowany jako przedsięwzięcie wieloletnie, realizowane w perspektywie 2026–2030.

Przyjęty harmonogram uwzględnia etapowy charakter rozwoju Programu, obejmujący kolejno: przygotowanie organizacyjne, budowę partnerstwa, uruchamianie projektów pilotażowych, rozwój działań regionalnych oraz upowszechnianie rezultatów.

Realizacja Programu będzie prowadzona w sposób elastyczny, umożliwiający dostosowanie zakresu działań do aktualnych uwarunkowań prawnych, gospodarczych, technologicznych oraz dostępnych instrumentów finansowania.

Etap I - Budowa podstaw organizacyjnych Programu

2026 rok

Głównym celem pierwszego etapu jest stworzenie trwałych podstaw organizacyjnych i partnerskich dla realizacji OPZT.

Planowane działania:

- * formalne uruchomienie Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji;
- * rozwój współpracy z administracją publiczną, samorządami, środowiskiem naukowym i gospodarczym;
- * powołanie Rady Programowej;
- * utworzenie Komitetu Wykonawczego;
- * organizacja Biura Programu;
- * przygotowanie zasad współpracy z partnerami;
- * identyfikacja obszarów projektów pilotażowych;
- * rozpoczęcie działań informacyjnych i komunikacyjnych.

Rezultatem etapu będzie przygotowanie pełnej struktury organizacyjnej umożliwiającej skuteczną realizację kolejnych działań Programu.

Etap II - Rozwój partnerstwa i uruchomienie pierwszych przedsięwzięć

2027 rok

Celem drugiego etapu będzie rozwój sieci współpracy oraz rozpoczęcie realizacji pierwszych inicjatyw i projektów pilotażowych.

Planowane działania:

- * rozszerzanie grona partnerów instytucjonalnych i gospodarczych;
- * organizacja ogólnopolskich i regionalnych wydarzeń programowych;
- * uruchomienie pierwszych projektów pilotażowych;
- * rozwój zespołów tematycznych;
- * wymiana doświadczeń pomiędzy regionami;
- * identyfikacja dobrych praktyk w zakresie zielonej transformacji.

Rezultatem etapu będzie rozpoczęcie praktycznej realizacji założeń Programu oraz stworzenie pierwszych modeli możliwych do zastosowania w innych regionach kraju.

Etap III - Skalowanie działań i rozwój projektów regionalnych

2028 rok

Celem trzeciego etapu będzie zwiększenie skali oddziaływania Programu poprzez rozwój inicjatyw regionalnych i sektorowych.

Planowane działania:

- * rozwój projektów pilotażowych;
- * przygotowanie kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych i demonstracyjnych;
- * zwiększenie udziału jednostek samorządu terytorialnego;
- * rozwój współpracy pomiędzy nauką i biznesem;
- * upowszechnianie rezultatów realizowanych działań;
- * rozwój modeli finansowania przedsięwzięć transformacyjnych.

Rezultatem etapu będzie zwiększenie liczby realizowanych inicjatyw oraz rozwój krajowej sieci współpracy na rzecz zielonej transformacji.

Etap IV - Konsolidacja i upowszechnianie rezultatów

2029 rok

Celem etapu będzie utrwalenie wypracowanych modeli współpracy oraz zwiększenie ich wykorzystania w kolejnych obszarach gospodarki i administracji.

Planowane działania:

- * ocena efektów realizowanych projektów;
- * przygotowanie rekomendacji i dobrych praktyk;
- * rozwój współpracy międzyregionalnej;
- * promocja rozwiązań wspierających zieloną transformację;
- * przygotowanie kolejnych kierunków rozwoju Programu.

Rezultatem etapu będzie stworzenie trwałego modelu współpracy pomiędzy uczestnikami Programu.

Etap V - Podsumowanie pierwszej perspektywy realizacji Programu i przygotowanie dalszego rozwoju

2030 rok

Ostatni etap pierwszej perspektywy realizacji OPZT będzie obejmował ocenę osiągniętych rezultatów oraz przygotowanie dalszego rozwoju Programu.

Planowane działania:

- * podsumowanie realizacji Programu w latach 2026–2030;
- * analiza efektów projektów i działań programowych;
- * przygotowanie raportu podsumowującego;
- * identyfikacja nowych kierunków rozwoju;
- * opracowanie założeń kolejnej perspektywy działania Programu.

Rezultatem etapu będzie przygotowanie kompleksowej oceny funkcjonowania OPZT oraz wyznaczenie dalszych kierunków rozwoju inicjatywy.

Realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji w formule pięcioletniego programu rozwojowego pozwoli na stopniowe budowanie trwałego ekosystemu współpracy oraz skuteczne łączenie potencjału administracji publicznej, samorządów, nauki i gospodarki na rzecz transformacji energetycznej i środowiskowej Polski.

10. Harmonogram wydarzeń w ramach realizacji Programu (2026–2030)

Wydarzenia realizowane w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji będą stanowiły jedno z podstawowych narzędzi wdrażania celów Programu, służąc wymianie wiedzy, budowaniu partnerstw, transferowi doświadczeń oraz przygotowaniu uczestników do praktycznej realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Program wydarzeń będzie miał charakter ogólnopolski i regionalny, a jego zakres będzie sukcesywnie rozwijany wraz z rozwojem Programu oraz zwiększaniem liczby zaangażowanych partnerów.

Szczegółowy kalendarz wydarzeń będzie aktualizowany corocznie w zależności od potrzeb uczestników Programu, dostępnych instrumentów finansowania oraz aktualnych wyzwań związanych z transformacją energetyczną i środowiskową.

10.1. Inauguracja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji

2026 rok

Planowane wydarzenie inaugurujące Program będzie miało na celu:

- * oficjalną prezentację założeń OPZT;

- * przedstawienie modelu współpracy pomiędzy administracją, nauką, samorządami i biznesem;
- * prezentację pierwszych obszarów działań i projektów pilotażowych;
- * rozpoczęcie procesu budowania ogólnopolskiej sieci partnerów Programu.

Wydarzenie będzie stanowiło początek realizacji pierwszej perspektywy Programu na lata 2026–2030.

10.2. Ogólnopolskie Forum Zielonej Transformacji

corocznie w latach 2027–2030

Jednym z kluczowych wydarzeń Programu będzie coroczne Ogólnopolskie Forum Zielonej Transformacji.

Forum będzie miejscem:

- * prezentacji kierunków rozwoju zielonej transformacji w Polsce;
- * debaty przedstawicieli administracji publicznej, nauki i gospodarki;
- * prezentacji projektów i dobrych praktyk;
- * wyboru Lidera Zielonej Transformacji (pośród JST i przedsiębiorców);
- * nawiązywania współpracy pomiędzy uczestnikami Programu;
- * omawiania wyzwań technologicznych, regulacyjnych i finansowych.

Forum będzie stanowiło najważniejsze wydarzenie integrujące środowiska uczestniczące w realizacji OPZT.

10.3. Regionalne Fora i spotkania konsultacyjne

2027–2030

W ramach Programu przewiduje się organizację regionalnych spotkań poświęconych lokalnym wyzwaniom zielonej transformacji.

Spotkania będą skierowane w szczególności do:

- * przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego;
- * lokalnych przedsiębiorców;
- * instytucji publicznych;
- * organizacji społecznych;
- * ekspertów i środowiska naukowego.

Tematyka spotkań będzie dostosowana do specyfiki poszczególnych regionów i może obejmować m.in.:

- * rozwój odnawialnych źródeł energii;
- * lokalne systemy energetyczne;
- * klastry energii;
- * efektywność energetyczną;
- * gospodarkę obiegu zamkniętego;
- * adaptację do zmian klimatu.

10.4. Program szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego (JST)

2026–2030

Jednym z kluczowych elementów realizacji OPZT będzie system szkoleń i warsztatów skierowanych do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Celem programu szkoleniowego będzie zwiększenie kompetencji JST w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć związanych z zieloną transformacją.

Szkolenia będą obejmowały w szczególności:

- * przygotowanie lokalnych strategii zielonej transformacji;
- * możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- * tworzenie i rozwój klastrów energii oraz społeczności energetycznych;
- * poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych;
- * przygotowanie projektów inwestycyjnych;
- * rozwój biogazu i biometanu,
- * dostępne źródła finansowania krajowego i europejskiego;
- * zasady współpracy z partnerami technologicznymi i biznesowymi;
- * dobre praktyki realizacji projektów transformacyjnych;
- * przygotowanie do przeciwstawiania się dezinformacji.

Szkolenia będą prowadzone w formule stacjonarnej, online oraz hybrydowej, umożliwiającej udział przedstawicieli JST z całego kraju.

10.5. Seminaria eksperckie i warsztaty tematyczne

2026–2030

W ramach Programu przewiduje się organizację cyklicznych seminariów i warsztatów eksperckich dotyczących kluczowych obszarów zielonej transformacji.

Przewidywane obszary tematyczne obejmują:

- * odnawialne źródła energii;
- * magazynowanie energii;
- * biogaz i biometan;
- * wodór i technologie niskoemisyjne;
- * efektywność energetyczna;
- * gospodarka obiegu zamkniętego;
- * cyfryzacja energetyki;
- * elektromobilność;
- * finansowanie transformacji.

Spotkania będą służyły wymianie wiedzy, prezentacji rozwiązań technologicznych oraz przygotowywaniu projektów możliwych do wdrożenia.

10.6. Spotkania dialogu biznesowego

2027–2030

W ramach OPZT przewiduje się organizację spotkań skierowanych do przedsiębiorców oraz partnerów gospodarczych zainteresowanych udziałem w procesie zielonej transformacji.

Ich celem będzie:

- * identyfikacja potrzeb inwestycyjnych;
- * prezentacja możliwości współpracy;
- * kojarzenie partnerów projektowych;
- * rozwój przedsięwzięć realizowanych wspólnie przez sektor publiczny i prywatny.

10.7. Podsumowanie działań

Harmonogram wydarzeń Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako system działań wspierających realizację celów Programu.

Poprzez połączenie wydarzeń strategicznych, edukacyjnych, eksperckich i praktycznych OPZT będzie pełnił funkcję platformy transferu wiedzy, budowania kompetencji oraz inicjowania konkretnych działań na rzecz zielonej transformacji Polski.

Szczegółowy kalendarz wydarzeń będzie opracowywany corocznie i zatwierdzany w ramach przyjętego modelu zarządzania Programem.

Przykładowo:

Rok Główne wydarzenia

2026 - Inauguracja OPZT, pierwsze seminaria, przygotowanie programu JST

2027 - Forum OPZT, szkolenia JST, wydarzenia regionalne

2028 - Forum OPZT, rozwój projektów pilotażowych, warsztaty branżowe

2029 - Forum OPZT, prezentacja dobrych praktyk, spotkania inwestorskie

2030 - Forum podsumowujące, raport końcowy, rekomendacje

11. Projekty pilotażowe realizowane w ramach Programu

Projekty pilotażowe stanowią jeden z kluczowych instrumentów realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji.

Ich celem jest praktyczne wdrażanie założeń Programu poprzez przygotowywanie i testowanie rozwiązań możliwych do późniejszego zastosowania w różnych regionach Polski.

Projekty pilotażowe będą realizowane w formule współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwami, środowiskiem naukowym oraz partnerami technologicznymi.

W pierwszym okresie realizacji Programu szczególny nacisk zostanie położony na przedsięwzięcia związane z rozwojem sektora biogazu i biometanu, jako obszaru łączącego cele energetyczne, środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

11.1. Projekt pilotażowy nr 1

Rozwój lokalnych systemów biogazu i biometanu jako element zielonej transformacji regionów

Cel projektu

Celem projektu jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego oraz lokalnych interesariuszy w przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem potencjału biogazu i biometanu jako stabilnych, lokalnych i odnawialnych źródeł energii.

Projekt zakłada stworzenie modelu współpracy pomiędzy JST, rolnikami, przedsiębiorstwami, instalatorami technologii oraz instytucjami naukowymi w celu efektywnego wykorzystania lokalnych zasobów biomasy i bioodpadów.

Zakres działań

W ramach projektu przewiduje się:

- * identyfikację potencjału biogazowego wybranych regionów;
- * analizę dostępnych substratów do produkcji biogazu i biometanu;
- * przygotowanie lokalnych koncepcji rozwoju instalacji;
- * wsparcie JST w ocenie możliwości realizacji inwestycji;
- * prezentację modeli finansowania przedsięwzięć;
- * wymianę doświadczeń pomiędzy samorządami;
- * przygotowanie rekomendacji i dobrych praktyk.

Zakładane rezultaty

Realizacja projektu umożliwi:

- * zwiększenie wiedzy JST na temat możliwości wykorzystania biogazu i biometanu;
- * przygotowanie samorządów do podejmowania decyzji inwestycyjnych;
- * rozwój lokalnych źródeł energii odnawialnej;
- * zagospodarowanie bioodpadów i pozostałości rolniczych;
- * ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- * rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

11.2. Program szkoleń dla JST

„Biogaz i biometan – praktyczne narzędzia zielonej transformacji lokalnej”

Integralnym elementem projektu pilotażowego będzie ogólnopolski program szkoleniowy skierowany do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Celem programu szkoleniowego będzie zwiększenie kompetencji JST w zakresie planowania, przygotowania i realizacji przedsięwzięć biogazowych oraz biometanowych.

Zakres tematyczny szkoleń

Szkolenia obejmować będą w szczególności:

1. Potencjał biogazu i biometanu w Polsce

- * rola biogazu w transformacji energetycznej;
- * możliwości wykorzystania lokalnych zasobów;
- * znaczenie biometanu dla bezpieczeństwa energetycznego.

2. Rola samorządu w przygotowaniu projektów

- * zadania JST;
- * modele współpracy z inwestorami;
- * współpraca z przedsiębiorstwami i rolnikami;
- * przygotowanie lokalnych koncepcji energetycznych.

3. Aspekty technologiczne

- * rodzaje instalacji biogazowych;
- * proces produkcji biometanu;
- * możliwości wykorzystania produktu końcowego;
- * zagospodarowanie pozostałości pofermentacyjnej.

4. Aspekty prawne i administracyjne

- * proces przygotowania inwestycji;
- * wymagane decyzje i procedury;
- * uwarunkowania środowiskowe.

5. Finansowanie projektów

- * krajowe i europejskie instrumenty finansowania;
- * modele inwestycyjne;
- * współpraca publiczno-prywatna.

Szkolenia będą realizowane w formule stacjonarnej, online oraz hybrydowej, umożliwiającej udział przedstawicieli JST z całego kraju.

11.3. Pozostałe obszary projektów pilotażowych

W kolejnych etapach realizacji Programu przewiduje się możliwość uruchamiania projektów pilotażowych dotyczących:

11.3.1 Lokalnej energetyki odnawialnej

- * rozwój lokalnych źródeł OZE;
- * klastry energii;
- * społeczności energetyczne;
- * magazynowanie energii.

11.3.2 Efektywności energetycznej

- * modernizacja energetyczna obiektów publicznych;
- * inteligentne zarządzanie energią;
- * ograniczanie kosztów energii w JST.

11.3.3 Gospodarki o obiegu zamkniętym

- * zagospodarowanie odpadów;
- * odzysk surowców;
- * wykorzystanie potencjału lokalnych zasobów.

11.3.3 Transformacji przemysłu

- * technologie niskoemisyjne;
- * wodór;
- * cyfryzacja procesów energetycznych.

11.4. Model realizacji projektów pilotażowych

Projekty pilotażowe będą realizowane zgodnie z następującym modelem:

1. identyfikacja potrzeb i potencjału lokalnego;
2. analiza możliwości realizacji przedsięwzięcia;
3. przygotowanie koncepcji projektu;
4. pozyskanie partnerów;
5. określenie modelu finansowania;
6. wdrożenie rozwiązania;
7. analiza rezultatów i przygotowanie rekomendacji.

Wyniki projektów pilotażowych będą wykorzystywane do tworzenia modeli możliwych do zastosowania w kolejnych regionach Polski.

Realizacja projektów pilotażowych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji pozwoli na przełożenie strategicznych założeń Programu na konkretne działania lokalne, wzmacniając rolę samorządów, przedsiębiorców i społeczności lokalnych w procesie zielonej transformacji Polski.

12. Model współpracy z administracją rządową

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji został zaprojektowany jako inicjatywa wspierająca realizację celów strategicznych państwa w zakresie transformacji energetycznej, ochrony klimatu, poprawy efektywności wykorzystania zasobów oraz rozwoju gospodarki niskoemisyjnej.

Realizacja celów Programu wymaga ścisłej współpracy pomiędzy sektorem publicznym, samorządami, środowiskiem naukowym i gospodarczym.

Administracja rządowa, w szczególności organy i instytucje właściwe dla obszaru klimatu, środowiska, energii, gospodarki i rozwoju regionalnego, może pełnić istotną rolę ekspercką i konsultacyjną, wspierając zapewnienie zgodności działań Programu z kierunkami polityki publicznej państwa.

12.1. Zasady współpracy

Model współpracy OPZT z administracją rządową będzie opierał się na następujących zasadach:

- * partnerstwa i wzajemnego poszanowania kompetencji;
- * dobrowolności udziału;
- * transparentności działań;
- * zgodności z obowiązującymi strategiami i dokumentami programowymi państwa;
- * wymiany wiedzy i doświadczeń;
- * koncentracji na praktycznych efektach transformacji.

Program nie zastępuje działań administracji publicznej, lecz stanowi platformę wspierającą integrację działań różnych środowisk zaangażowanych w proces zielonej transformacji.

12.2. Zakres możliwej współpracy

W ramach współpracy z administracją rządową przewiduje się w szczególności:

12.2.1 Konsultacje merytoryczne

Umożliwienie wymiany informacji i doświadczeń dotyczących kierunków rozwoju zielonej transformacji, wyzwań regulacyjnych oraz potrzeb poszczególnych sektorów gospodarki.

12.2.2 Udział przedstawicieli administracji w Radzie Programowej i wydarzeniach Programu.

Zapraszanie przedstawicieli administracji rządowej do udziału w konferencjach, seminariach, debatach i spotkaniach eksperckich organizowanych w ramach OPZT.

12.2.3 Wymiana wiedzy i dobrych praktyk

Tworzenie przestrzeni do prezentacji doświadczeń administracji, samorządów, nauki i biznesu oraz upowszechniania skutecznych modeli realizacji przedsięwzięć transformacyjnych.

12.2.4 Konsultowanie kierunków rozwoju Programu

Przekazywanie założeń i rezultatów działań Programu do konsultacji z właściwymi instytucjami, w szczególności w zakresie projektów o znaczeniu regionalnym i krajowym.

12.2.5 Wspieranie rozwoju projektów pilotażowych

Współpraca informacyjna i ekspercka przy przygotowywaniu przedsięwzięć pilotażowych, w szczególności w obszarach istotnych dla polityki klimatycznej i energetycznej państwa.

12.3. Współpraca z instytucjami publicznymi

W zależności od zakresu realizowanych przedsięwzięć Program zakłada możliwość współpracy z instytucjami publicznymi oraz organami administracji właściwymi dla poszczególnych obszarów zielonej transformacji.

Dotyczyć to może w szczególności:

- * rozwoju energetyki odnawialnej;
- * transformacji obszarów lokalnych;
- * wsparcia innowacji;
- * finansowania przedsięwzięć środowiskowych;
- * rozwoju technologii niskoemisyjnych.

Zakres oraz forma współpracy będą każdorazowo dostosowywane do charakteru konkretnych działań i projektów.

12.4. Znaczenie współpracy z administracją rządową

Współpraca z administracją rządową umożliwi zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w ramach Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji poprzez lepsze powiązanie inicjatyw lokalnych i gospodarczych z celami strategicznymi państwa.

Model partnerskiej współpracy pozwoli na stworzenie trwałej platformy dialogu pomiędzy administracją, samorządami, nauką i biznesem, wspierającej praktyczną realizację zielonej transformacji Polski.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji nie zastępuje ani nie powiela działań realizowanych przez administrację publiczną, lecz stanowi platformę współpracy i wsparcia, integrującą potencjał samorządów, środowiska naukowego oraz sektora gospodarczego na rzecz skutecznej realizacji celów zielonej transformacji Polski.

Dzięki partnerskiemu modelowi współpracy Program może pełnić funkcję katalizatora inicjatyw, ułatwiającego wymianę wiedzy, przygotowanie projektów oraz wdrażanie praktycznych rozwiązań wspierających osiągnięcie celów klimatycznych, energetycznych i środowiskowych państwa.

13. Monitoring i ewaluacja Programu

Skuteczna realizacja Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji wymaga systematycznego monitorowania postępów oraz okresowej oceny osiągniętych rezultatów.

System monitoringu i ewaluacji został zaprojektowany jako narzędzie wspierające efektywne zarządzanie Programem, umożliwiające ocenę stopnia realizacji założonych celów oraz identyfikację obszarów wymagających dalszego rozwoju.

Monitoring będzie prowadzony przez Komitet Wykonawczy przy wsparciu Biura Programu, natomiast wnioski wynikające z przeprowadzanych analiz będą przedstawiane Radzie Programowej.

13.1. Cele systemu monitoringu

Podstawowymi celami monitoringu Programu będą:

- * bieżąca ocena stopnia realizacji działań zaplanowanych w ramach OPZT;
- * kontrola realizacji harmonogramu Programu;
- * analiza zaangażowania partnerów;
- * identyfikacja barier i wyzwań;
- * ocena efektów realizowanych projektów pilotażowych;
- * przygotowywanie rekomendacji dotyczących dalszego rozwoju Programu.

13.2. Obszary monitorowania

Monitoring Programu będzie obejmował w szczególności następujące obszary:

Organizacja i zarządzanie Programem

Monitorowaniu podlegać będą:

- * rozwój struktury organizacyjnej Programu;
- * funkcjonowanie Rady Programowej i Komitetu Wykonawczego;
- * rozwój Biura Programu;
- * realizacja przyjętych planów działania.

Rozwój partnerstwa

Analizowane będą:

- * liczba i charakter zaangażowanych partnerów;
- * rozwój współpracy pomiędzy administracją, samorządami, nauką i biznesem;
- * aktywność uczestników Programu.

Realizacja wydarzeń i działań edukacyjnych

Monitorowane będą:

- * liczba zorganizowanych konferencji, seminariów i warsztatów;
- * liczba uczestników wydarzeń;
- * zakres tematyczny działań edukacyjnych;
- * efekty programów szkoleniowych, w szczególności skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego.

Projekty pilotażowe

Ocena będzie obejmowała:

- * liczbę realizowanych projektów;
- * zakres zaangażowanych partnerów;
- * osiągnięte rezultaty;
- * możliwość wdrożenia wypracowanych rozwiązań w innych regionach.

13.3. Wskaźniki realizacji Programu

W ramach monitoringu przewiduje się stosowanie wskaźników ilościowych i jakościowych, w szczególności:

Obszar monitorowania	Przykładowe wskaźniki realizacji Programu
Partnerstwo i współpraca	Liczba zaangażowanych partnerów instytucjonalnych, jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw oraz organizacji współpracujących w ramach OPZT
Struktura organizacyjna Programu	Powołanie i funkcjonowanie Rady Programowej, Komitetu Wykonawczego oraz Biura Programu; realizacja przyjętych zasad zarządzania
Działania edukacyjne i szkoleniowe	Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów i seminariów; liczba uczestników; liczba przedstawicieli JST objętych programem szkoleniowym
Projekty pilotażowe	Liczba przygotowanych i realizowanych projektów pilotażowych; liczba zaangażowanych partnerów; zakres wdrażanych rozwiązań
Biogaz i biometan	Liczba przeprowadzonych szkoleń dla JST; liczba jednostek samorządu terytorialnego objętych działaniami edukacyjnymi; liczba analizowanych potencjałów lokalnych i przygotowanych koncepcji projektowych
Wydarzenia programowe	Liczba konferencji, forów, debat, seminariów i spotkań eksperckich; liczba uczestników wydarzeń; zakres tematyczny działań
Współpraca nauka–biznes–administracja	Liczba inicjatyw realizowanych wspólnie przez przedstawicieli nauki, gospodarki, samorządów i administracji publicznej
Oddziaływanie regionalne	Liczba regionów, JST i lokalnych interesariuszy zaangażowanych w realizację działań Programu
Transfer wiedzy i dobrych praktyk	Liczba opracowanych rekomendacji, analiz, materiałów edukacyjnych i modeli możliwych do wdrożenia w kolejnych regionach
Rezultaty środowiskowe i energetyczne	Efekty realizowanych projektów w zakresie zwiększenia wykorzystania OZE, poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji oraz rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym

Szczegółowy katalog wskaźników będzie rozwijany wraz z kolejnymi etapami realizacji Programu.

13.4. Ewaluacja Programu

Ewaluacja Programu będzie prowadzona okresowo w celu oceny:

- * skuteczności podejmowanych działań;
- * stopnia realizacji celów strategicznych;
- * jakości współpracy pomiędzy uczestnikami;
- * trwałości osiągniętych rezultatów;
- * możliwości dalszego rozwoju Programu.

Przewiduje się prowadzenie:

Ewaluacji bieżącej

Realizowanej w trakcie trwania Programu, obejmującej analizę postępów oraz bieżące rekomendacje usprawniające działania.

Ewaluacji okresowej

Prowadzonej w określonych etapach realizacji Programu, w szczególności po zakończeniu kolejnych okresów programowych.

Ewaluacji końcowej

Przeprowadzonej po zakończeniu pierwszej perspektywy realizacji Programu w roku 2030, obejmującej ocenę osiągniętych rezultatów oraz rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju OPZT.

13.5. Raportowanie rezultatów

Wyniki monitoringu i ewaluacji będą dokumentowane w formie okresowych informacji oraz raportów przygotowywanych przez Komitet Wykonawczy przy wsparciu Biura Programu.

Raporty będą obejmowały w szczególności:

- * opis zrealizowanych działań;
- * stopień realizacji harmonogramu;
- * informacje o zaangażowanych partnerach;
- * rezultaty projektów pilotażowych;
- * rekomendacje dotyczące dalszych działań.

System monitoringu i ewaluacji zapewni przejrzystość realizacji Ogólnopolskiego Programu Zielonej Transformacji oraz umożliwi jego ciągłe doskonalenie zgodnie z potrzebami uczestników i wyzwaniem z transformacją energetyczną i środowiskową Polski.

14. Postanowienia końcowe

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji stanowi długofalową inicjatywę ukierunkowaną na wspieranie procesu transformacji energetycznej, środowiskowej i gospodarczej Polski poprzez integrację potencjału administracji publicznej, jednostek samorządu terytorialnego, środowiska naukowego oraz sektora gospodarczego.

Realizacja Programu będzie prowadzona w formule otwartej współpracy, umożliwiającej stopniowe angażowanie kolejnych partnerów oraz rozwijanie nowych obszarów działań odpowiadających na aktualne wyzwania związane z zieloną transformacją.

Postanowienia oraz założenia przedstawione w niniejszym dokumencie mają charakter ramowy i będą rozwijane wraz z kolejnymi etapami realizacji Programu, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z prowadzonych działań, potrzeb uczestników oraz zmieniających się uwarunkowań prawnych, technologicznych i gospodarczych.

Organizator Programu zapewni koordynację działań, rozwój współpracy pomiędzy uczestnikami oraz monitorowanie rezultatów realizowanych przedsięwzięć zgodnie z przyjętym modelem zarządzania.

Ogólnopolski Program Zielonej Transformacji pozostaje inicjatywą otwartą dla podmiotów zainteresowanych aktywnym udziałem w budowaniu nowoczesnej, niskoemisyjnej i odpornej gospodarki opartej na współpracy, innowacjach oraz odpowiedzialnym wykorzystaniu zasobów.

Celem Programu jest stworzenie trwałej platformy współpracy wspierającej praktyczną realizację zielonej transformacji Polski oraz przyczyniającej się do osiągnięcia celów klimatycznych, energetycznych i środowiskowych państwa.

Przemysław Karlik

Prezes Zarządu Green Spark sp. z o.o.

Koordynator Klastra Zielonej Transformacji

Poznań, dnia 10 lipca 2026 r.